

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА ЈАВНОГ
ПРЕДУЗЕЋА „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“, БЕОГРАД
по ревизији финансијских извештаја за 2018. годину**

**Број: 400-189/2019-06/27
Београд, 5. новембар 2020. године**

САДРЖАЈ:

1.	УВОД.....	3
2.	НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
2.1.	Интерна финансијска контрола	4
2.1.1.	Финансијско управљање и контрола	4
2.2.	Биланс стања	7
2.2.1.	Нематеријална имовина у припреми.....	7
2.2.2.	Некретнине, постројења и опрема-одузимање објеката јавне намене.....	7
2.2.3.	Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме.....	8
2.2.4.	Некретнине, постројења и опрема у припреми.....	9
2.2.5.	Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХоВ расположиве за продају	10
2.2.6.	Остали дугорочни финансијски пласмани	11
2.2.7.	Залихе отпадног и застарелог материјала.....	12
2.2.8.	Недовршена производња и готови производи	13
2.2.9.	Потраживања по основу продаје – купци у преплати	13
2.2.10.	Основни капитал-Улози оснивача у својину јавног предузећа	14
2.2.11.	Дугорочна резервисања.....	15
2.2.11.1.	Дугорочна резервисања – Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	15
2.2.11.2.	Дугорочна резервисања – Резервисања за трошкове депонија шљаке и пепела	16
2.2.12.	Дугорочне обавезе	17
2.2.12.1.	Дугорочне обавезе-Неевидентирани обавезе по кредиту Лондонског клуба поверилаца ...	17
2.2.12.2.	Дугорочне обавезе – Више исказане обавезе по кредиту из Зајма 23386 Међунардоне банке за обнову и развој.....	20
2.2.12.3.	Дугорочне обавезе – Исказане обавезе по кредиту увозника „Технохрот“ из Прага	21
2.2.13.	Ванбилансно евидентирање.....	22
2.2.13.1.	Гаранције по дугорочним кредитима (ванбилансно евидентирање)	22
2.2.13.2.	Дате менице по дугорочним кредитима (ванбилансно евидентирање)	22
2.3.	Биланс успеха.....	23
2.3.1.	Финансијски расходи – Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	23
2.4.	Напомене уз финансијске извештаје.....	24
2.4.1.	Напомене уз финансијске извештаје - обелодањивања	24
2.5.	Потенцијалне обавезе.....	25
2.5.1.	Потенцијалне обавезе по основу споразума са локалним самоуправама.....	25
3.	МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА	26

1. УВОД

У Извештају о ревизији финансијских извештаја Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд за 2018. годину, број 400-189/2019-06/20 од 2. децембра 2019. године, Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је дала мишљење са резервом о финансијским извештајима.

С обзиром да све откривене неправилности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених неправилности. У послеревизионом поступку смо прегледали одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо неправилности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕПРАВИЛНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

2.1. Интерна финансијска контрола

2.1.1. Финансијско управљање и контрола

2.1.1.1. Опис неправилности

Постојећи систем финансијског управљања и контроле није у потпуности успостављен на начин како је прописано Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2.1.1.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године и допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, Предузеће је навело да је предузело следеће активности:

(1) Предузеће је донело измене и допуне акта о систематизацији у делу који се односи надлежност усаглашавања рачуноводствених података у главној књизи са аналитичком евиденцијом купаца на гарантованом снабдевању електричном енергијом, на основу којег ће сачинити и анексе уговора о раду за сваког запосленог.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, Предузеће је навело да је сачинило анексе уговора о раду за сваког запосленог.

(2) Предузеће је донело Инструкцију о начину усклађивања стања и промета главне књиге са аналитичком евиденцијом купаца на гарантованом снабдевању, којом су установљене одговарајуће процедуре и јединствени обрасци о вршењу, контроли и извештавању на нивоу Предузећа, о усаглашености рачуноводствених података у главној књизи са аналитичком евиденцијом купаца на гарантованом снабдевању електричном енергијом.

У допуни одазивног извештаја, Предузеће је навело да је сачинило записнике о усаглашавању потраживања од купаца на гарантованом снабдевању.

(3) По спроведеним поступцима интерне ревизије, Предузеће је навело да је предузело активности на извршавању препорука. Ипак, комплексност испуњења датих препорука које се односе на поштовање установљених политика и то у делу безбедног приступа рударским и енергетским некретнинама, постројењима и опреме и обављања регистроване делатности, а које у великој мери зависи од понашања сваког запосленог, захтева додатно време на едукацији сваког појединца, као и ангажовање других ресурса које Предузеће чини. С тим у вези, за део датих препорука интерне ревизије су продужени рокови за поступање.

У допуни одазивног извештаја, Предузеће је навело да је за део препорука интерне ревизије за које су продужени рокови за поступање и поступило по истим по достављању одазивног извештаја.

(4) Предузеће је образовало радну групу са задатком да изврши анализу интерних аката и процедура система менаџмента, полазећи при том од закона и подзаконских аката у складу са којима се обављају финансијски послови, донесе закључке са предлогом мера које треба предузети у циљу унапређења финансијског управљања и контроле у ЈП ЕПС и изради акциони план за припрему политика и процедура система финансијског управљања и контроле у ЈП ЕПС, уз уважавање циљева постављених у Трогодишњем програму пословања ЈП ЕПС.

(5) Рачуноводствени софтвер SAP обезбеђује функционалност генерисања пословне књиге Дневник трансакцијом FAGLL03 и одабиром поља изгледа /ZV_DNEVNIK, те и

тима омогућује контролу улазних података као и увид у хронологију обављеног уноса пословних промена.

(6) Миграција података са старих рачунарских система на постојећи нов SPARC серверски систем са Solaris оперативним системом, завршиће се до 01.09.2020. године у техничком центру Нови Сад. Наиме, због обима података и обраде истих који се захтевају за пренос потраживања од купаца на гарантованом снабдевању на подручју ТЦ Нови Сад, покренут је поступак јавне набавке услуге „Миграција постојећег програмског окружења на нову платформу“, те се очекује закључење уговора и реализација истог у наведеном року.

У допуни одазивног извештаја, Предузеће је навело и да је закључен уговор са ФАДАТА д.о.о, Београд број 12.0.11020/6-20 од 10. марта 2020. године.

(7) Предузеће је донело Упутство за израду обрачуна утрошене електричне енергије за купце на гарантованом снабдевању којим је уредило начин распоређивања електричне енергије по тарифним зонама.

(8) Предузеће је донело нову Одлуку о начину рада комисије за ревизију Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд, која је усклађена са одредбама члана 82. Закона о буџетском систему, тако да се обезбеђује функционална независност интерне ревизије.

(9) Одлуком о измени и допунама Одлуке о рачуноводственим политикама број 12.01.707731/24-19 од 27.12.2019. извршене су промене рачуноводствених политика у смислу укидања ранијих одредаба које се односе на исправку вредности потраживања од лица којима се истовремено и дугују и потраживања од повезаних лица.

(10) Одлуком о измени и допунама Одлуке о рачуноводственим политикама број 12.01.707731/24-19 од 27.12.2019. извршене су промене рачуноводствених политика у смислу допуне одредаба којима се одређује материјалност грешке у финансијским извештајима у апсолутном износу у смислу да „Материјално значајна грешка је свака грешка која појединачно или кумулативно више грешака на једној ставци финансијских извештаја коригује на више или на ниже ставку финансијског извештаја за износ од 100 милиона динара и више“.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања по датом Препоруци број 1 уз одазивни извештај доставило:

- За подтачку (1) Препоруке број 1, Правилник о измени и допуни Правилника о организацији и систематизацији послова у јавном предузећу „Електропривреда Србије“ број 12.0126826/12-20 од 27. фебруара 2020. године, а кроз допуну одазивног достављени су и анекси уговора о раду за запослене који су одговорни за усаглашавање рачуноводствених података у главној књизи са аналитичком евиденцијом купаца на гарантованом снабдевању електричном енергијом:

а) Анекс број 7. уговора о раду број 08.01-153381/3-20 од 13. марта 2020. године

б) Анекс уговора о раду број 07.01-153410/2-20 од 19. марта 2020. године

в) Анекс уговора о раду број 09.01-153407/3-20 од 20. марта 2020. године

г) Анекс уговора о раду број 10.01-153538/3-20 од 16. марта 2020. године

д) Анекс уговора о раду број 148349/3-20 од 20. марта 2020. године

- За подтачку (2)) дате Препоруке број 1, Инструкцију о начину усклађивања стања и промета главне књиге са аналитичком евиденцијом купаца на гарантованом снабдевању број 12.01.122382/1-20 од 26. фебруара 2020. године, док је у допуни одазивног извештаја достављен и Преглед усаглашених потраживања од купаца на гарантованом снабдевању са записницима о усаглашавању аналитичких евиденција које се воде у Београду, Новом Саду, Краљеву, Нишу и Крагујевцу.

- За подтачку (3) Препоруке број 1, Преглед датих препорука и извршавање истих, а уз допуну одазивног извештаја достављени су и:

а) извештај Извршног директора за послове финансија ЈП ЕПС, број 12.01.116727/2-20 од 24. фебруара 2020. године о поступању по препорукама интерне ревизије у техничким центрима,

б) допис Директора Сектора за правне послове ЈП ЕПС, број 12.01.-148029/1-20 од 9. марта 2020. године уз доказе који су достављени електронским путем (УСБ) о поступању по препорукама интерне ревизије.

У поступку вршења ревизије одазивног извештаја за подтачку (3) препоруке 1, од Сектора за интерну ревизију и контролу ЈП ЕПС дати су подаци у вези са спровођењем препорука датим ЈП ЕПС по ревизијама извршеним у 2018. и 2019. години, према којима Предузеће није спровело десет препорука интерне ревизије датим у ревизијама спроведеним у 2018. години.

- За подтачку (4) Препоруке број 1, Решење о образовању радне групе број 12.01.122695/1-20 од 26. фебруара 2020. године.

- За подтачку (5) Препоруке број 1, Приказ изгледа дневника главне књиге.

- За подтачку (6) Препоруке број 1, Записник о отварању понуда 07.01.511076/14-19 од 27. децембра 2019, док је уз допуну одазивног извештаја достављен и Уговор са ФАДАТА д.о.о., Београд број 12.0.11020/6-20 од 10. марта 2020. године.

- За подтачку (7) Препоруке број 1, Упутство за израду обрачуна утрошене електричне енергије за купце на гарантованом снабдевању, број 8000.010-110652/1-20 од 21. фебруара 2020. године.

- За подтачку (8) Препоруке број 1, Одлука о начину рада комисије за ревизију Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд број 12.01.109179 од 28. фебруара 2020. године.

- За подтачке (9) и (10) Препоруке број 1, Одлука о измени и допунама Одлуке о рачуноводственим политикама број 12.01.707731/24-19 од 27. децембра 2019. године.

У поступку ревизије одазивног извештаја Предузеће је доставило записник о пријему услуге, као доказ о извршењу уговорене услуге „Миграције постојећег програмског окружења на нову платформу“ по Уговору број 12.0.11020/6-20 од 10. марта 2020. године, закљученом са ФАДАТА д.о.о. Београд.

2.1.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као делимично задовољавајућу.

Мера исправљања је задовољавајућа за подтачке дате препоруке број 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 и 10.

Мере исправљања нису задовољавајуће за:

- подтачку (3) Препоруке број 1 која се односи на поступање у складу са препорукама интерне ревизије и достављање извештаја о спровођењу препорука Служби за интерну ревизију и контролу пословног система, јер Предузеће од 12 датих препорука по извештајима интерне ревизије из 2018. године није спровело десет препорука,

- за подтачку (4) Препоруке број 1 која се односи унапређења финансијског управљања и контроле у ЈП ЕПС, започете су активности по препоруци именовањем стручног тима. У поступку ревизије одазивног извештаја нису презентовани закључци са предлогом мера које треба предузети у циљу унапређења финансијског управљања и контроле у ЈП ЕПС и акциони план за припрему политика и процедура система финансијског управљања и контроле у ЈП ЕПС, уз уважавање циљева постављених у Трогодишњем програму пословања ЈП ЕПС.

2.2. Биланс стања

2.2.1. Нематеријална имовина у припреми

2.2.1.1. Опис неправилности

Није било могуће потврдити вредност нематеријалне имовине у припреми у износу од 1.836.976 хиљада динара која потиче из ранијих година, јер Предузеће није вршило процену постојања обезвређења, иако није било промена на тим средствима у току 2018. године. Наведено није у складу са чланом 15 став 2 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Предузећа и параграфом 10 МРС 36 - Умањење вредности имовине, којима је прописано да се, без обзира да ли постоје назнаке о умањењу вредности, једном годишње врши тестирање на умањење вредности нематеријалне имовине која још није у употреби.

2.2.1.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају ЈП „Електропривреда Србије“, Београд од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је део нематеријалних улагања у припреми са стањем на дан 31.12.2018. активиран у 2019. години и исто је спроведено у пословним књигама. Ова активност биће настављена до датума одобравања финансијских извештаја за 2019. годину. У одазивном извештају се још наводи и да тестирање на, евентуално, умањење вредности, Предузеће ће извршити до дана одобравања финансијских извештаја.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године Предузеће је навело да је сачинило извештај о тестирању нематеријалне имовине у припреми, некретнина, постројења и опреме у припреми на умањење вредности и евидентирало губитке од умањења вредности у пословним књигама и то део као корекцију почетног стања и као текући промет у извештајној 2019. години.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања уз допуну одазивног извештаја од 4. августа 2020. године доставило:

- Извештај о тестирању нематеријалне имовине у припреми, некретнина, постројења и опреме у припреми на умањење вредности
- Преглед налога за књижење и налоге за књижење.

2.2.1.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.2. Некретнине, постројења и опрема-одузимање објеката јавне намене

2.2.2.1. Опис неправилности

Предузеће је у финансијским извештајима за 2018. годину исказало некретнине у вредности од 2.388.676 хиљада динара, за које није било могуће потврдити да испуњавају услове за признавање, прописане параграфом 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, у смислу остваривања прилива будућих економских користи и параграфа 4.4 (а) Концептуални оквир за финансијско извештавање, у смислу да су некретнине контролисане од стране Предузећа. Иако су наведене некретнине, Закључком Владе Републике Србије 05 Број 464-6442/2016 од 15.07.2016. године и допуном тог Закључка 05 Број: 464-1391/2017 од 20.02.2017. године, одузете Предузећу

као објекти јавне намене који нису у функцији обављања делатности, за њих још увек нису одређени нови носиоци права коришћења, односно корисници којима би Предузеће пренело те некретнине, а користи од коришћења дела тих некретнина су под контролом Предузећа, јер посредно омогућавају Предузећу остваривање економске користи. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2018. годину.

2.2.2.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је доставило Влади Републике Србије, која врши права оснивача, извештај о реализацији Закључка 05 Број 464-6442/2016 од 15.07.2016. године, као и допуну тог Закључка 05 Број: 464-1391/2017 од 20.02.2017. године, са навођењем проблема у њиховој реализацији, који се, пре свега, односе на утврђивање носилаца права коришћења у посебном поступку, у складу са датим налогом по наведеним управним актима. Сходно захтеву параграфа 4.12. Концептуалног оквира за финансијско извештавање наведене ставке су признате као имовина и биће отуђене даном преноса контроле над имовином носиоцима права коришћења у посебном поступку који води Републичка дирекција за имовину. Министарство рударства и енергетике је доставило Предузећу допис Генералног секретаријата којим обавештава Предузеће да је Оснивач обавештен о реализацији предметних закључака.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Допис ЈП ЕПС број 12.01.717471/119 од 25. децембра 2019 и број 12.01.7484/1-19 од 8. јануара 2020. године,
- Допис Министарства рударства и енергетике број 312-01-00965/2019-04 од 11. фебруара 2020. године и
- Допис Генералног секретаријата 05 број 464-914/2020 од 4. фебруара 2020. године.

2.2.2.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.3. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

2.2.3.1. Опис неправилности

Предузеће није вршило преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, постројења и опреме и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено није у складу са чланом 6 став 6 и чланом 12 став 7 Одлуке о рачуноводственим политикама Предузећа, параграфом 104 МРС 38 – Нематеријална имовина и параграфом 51 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема. Последица наведене неправилности је исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења.

Укупна набавна вредност потпуно амортизованих нематеријалних и материјалних средстава до 31.12.2018. износи 41.606.102 хиљаде динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2018. годину.

2.2.3.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да ће процену корисног века употребе за предметну имовину извршити до дана одобравања финансијских извештаја за 2019. годину.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, Предузеће је навело да је ради преиспитивања корисног века употребе за предметну имовину, формирало комисију Решењем. У допуни одазивног извештаја даље је наведено да за енергетска средства која се накнадно одмеравају по ревалоризованој вредности и која су била предмет процене од стране независног процењивача, радни тимови именовани Решењем, става су да не располажу са поузданим информацијама, методологијом, кадровским, временским и техничким капацитетом неопходним за поуздану процену корисног века употребе енергетских средстава, а имајући у виду материјалну значајност истих и ризик од погрешне процене корисног века одлучено је да се процена неће радити у 2020. години. Наведено је и да је процена корисног века употребе неенергетских средстава у току и да се одвија у отежаним околностима услед пандемије COVID – 19, те да Предузеће очекује да ће се активности на преиспитивању корисног века употребе предметне имовине (искључиво неенергетских НПО) завршити до краја 2020. године и да ће ефекти процене бити обухваћени у финансијским извештајима са стањем на дан 31.12.2020. године, односно за период јануар-децембар 2020. године.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања уз допуну одазивног извештаја од 4. августа 2020. године доставило:

- Решење о образовању Комисије за преиспитивање корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме ЈП ЕПС на дан 31.12.2018. године број 12.01.301012/1-20 од 29. јуна 2020. године и
- Допис број 12.03.301012-3/2020 од 23. јула 2020. године.

2.2.3.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као делимично задовољавајућу. Мера исправљања је задовољавајућа јер је решењем образована комисија за преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме. Мера исправљања није задовољавајућа јер активност преиспитивања преосталог корисног века није завршена у задатом року односно до дана предаје финансијских извештаја за 2019. годину.

2.2.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми

2.2.4.1. Опис неправилности

Није било могуће потврдити вредност некретнина постројења и опреме у припреми у износу од 13.731.928 хиљада динара, која потиче из ранијих година и код које није било промена у току 2018. године, што представља назнаку да је могло доћи до умањења вредности тих средстава у припреми. Предузеће није пружио увид

доказ о томе да је на крају извештајног периода вршило процену да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена и да је вршило процену надокнадивог износа таквог средства. Наведено није у складу са захтевом члана 15 став 2 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Предузећа и параграфа 9 МРС 36-Умањење вредности имовине.

2.2.4.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је део некретнина, постројења и опреме у припреми са стањем на дан 31.12.2018. активиран у 2019. години и исто је спроведено у пословним књигама. Наводи се и да ће ова активност бити настављена до датума одобравања финансијских извештаја за 2019. годину. Тестирање на, евентуално, умањење вредности, Предузеће ће извршити до дана одобравања финансијских извештаја.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, наведено је да је Предузеће сачинило извештај о тестирању нематеријалне имовине у припреми, некретнина, постројења и опреме у припреми на умањење вредности и евидентирало губитке од умањења вредности у пословним књигама и то део као корекцију почетног стања и као текући промет у извештајној 2019. години.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања уз допуну одазивног извештаја од 4. августа 2020. године доставило:

- Извештај о тестирању нематеријалне имовине у припреми, некретнина, постројења и опреме у припреми на умањење вредности
- Преглед налога за књижење и налоге за књижење.

2.2.4.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.5. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХоВ расположиве за продају

2.2.5.1. Опис неправилности

Предузеће је преценило дугорочне, а потценило краткорочне финансијске пласмане за износ од 3.097.824 хиљаде динара, јер није део дугорочних финансијских пласмана у државне обвезнице Републике Србије, који доспева 12. јануара 2019. године, на дан 31.12.2018. године рекласификовало са дугорочних на краткорочне финансијске пласмане. Наведено није у складу са параграфом 66 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, којим је прописано да се средство за које се очекује да ће се реализовати у року од 12 месеци након извештајног периода, класификује као краткорочно.

2.2.5.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је у извештајној 2019. години:

- извршило рекласификацију предметних пласмана на краткорочне (налог за књижење број 23-5542 од 01.01.2019. године) и

- наплатило финансијски пласман дана 14.01.2019. године (извод број 7, UniCredit Bank Србија), те тиме и престало да признаје предметни пласман.

Сходно наведеном, у финансијским извештајима за 2019. годину, Предузеће ће извршити обелодањивање коригованих упоредних информација за претходни период.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило Налог за књижење број 2300005542 од 1. јануара 2019. године

2.2.5.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.6. Остали дугорочни финансијски пласмани

2.2.6.1. Опис неправилности

Није било могуће потврдити вредност дугорочних финансијских пласмана у износу од 637.205 хиљада динара, који се односе на уложена средства у изградњу тела бране и акумулације Ровни. Како пројекат „Ровни“ потиче из ранијих година и како није било промена улагања у току 2018. године, постоје назнаке да је могло доћи до умањења вредности наведеног дугорочног финансијског пласмана. Предузеће није пружио на увид доказ о томе да је на крају извештајног периода вршило процену да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена, и да је вршило процену надокнадивог износа таквог средства. Наведено није у складу са захтевом члана 15 став 2 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Предузећа и параграфа 9 МРС 36-Умањење вредности имовине.

2.2.6.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да изградња акумулације и бране „Ровни“ не представља самостални пројекат. Навело је и да је реализација овог пројекта у непосредној вези са реализацијом пројекта завршетка изградње термоелектране „Колубара Б“, јер се реализацијом пројекта „Ровни“ обезбеђује потребна количина воде за потребе ТЕ „Колубара Б“. Пројекат „Ровни“ се реализује као учешће у заједничком подухвату са Републиком Србијом и Градом Ваљевом. У току 2018. године припремана је у ЈП ЕПС-у техно-економска анализа оправданости изградње ТЕ „Колубара Б“, тако да у току 2018. године није било назнака да је потребно размотрити вредност предметног улагања. На основу спроведених анализа Надзорни одбор ЈП ЕПС је донео одлуку број 12.01.635468/2-19 од 15.11.2019. године којом је дата сагласност за реализацију Пројекта наставка изградње ТЕ „Колубара Б“. Одлука је донета у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године и пројекцијом до 2030. године, као и Програмом остваривања стратегије развоја Републике Србије до 2025. године са пројекцијом до 2030. године, за период 2017. до 2023. године.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, Предузеће је навело да је извршило оцену кредитног ризика предметног улагања и утврдило да значајно прекорачење рокова испуњења уговорне обавезе, повреда уговора која се односи на испуњење уговора, у смислу прибављања свих потребних дозвола, значајних промена у регулаторним захтевима, које се односе на начин признавања првобитно удружених средстава, питање својине над водопривредним добрима и др. указује на постојање кредитног ризика, те да постоји губитак од умањења вредности који треба признати у

билансу успеха у висини бруто књиговодствене вредности и то индиректно преко исправке вредности потраживања, а што је евидентирано у пословним књигама налогом број 1100022266 од 31.12.2019. године. У допуни одазивног извештаја се наводи и да сваку накнадну промену околности која може да се припише променама кредитног ризика предметног средства Предузеће ће признати кроз биланс успеха, обзиром да је у току 2018. године припремљена техно-економска анализа оправданости изградње ТЕ „Колубара Б“, сходно захтевима Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године и пројекцијом до 2030. године, као и Програмом остваривања стратегије развоја Републике Србије до 2025. године са пројекцијом до 2030. године, за период 2017. до 2023. године.

Предузеће је уз одазивни извештај доставило:

- Одлуку НО о наставку изградње ТЕ ТО Колубара Б број 12.01.635468/2-19 од 15. новембра 2019. године са Информацијом о реализацији завршетка изградње ТЕ „Колубара Б“- веза са Пројектом изградње бране „Ровни“ број 12.01.109179/17-20 од 28. фебруара 2020. године и Закључак НО број 12.01.109179/17-20 од 28. фебруара 2020. године.

Уз допуну одазивног извештаја од 4. августа 2020. године достављено је:

- Исправка вредности дугорочног финансијског пласмана по основу уговора о удруживању средстава у циљу изградње бране и акумулације Ровни (број документа 12.02.302098/1-20 од 30. јуна 2020. године),
- Налог за књижење број 1100022266 од 31. децембра 2019. године.

2.2.6.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.7. Залихе отпадног и застарелог материјала

2.2.7.1. Опис неправилности

Предузеће није у финансијским извештајима за 2018. годину и раније године, исказало све количине отпадног материјала који има тржишну вредност, а односи се на отпадно гвожђе и челик, бакар, алуминијум, бронзу, месинг, оловне батерије, отпад од електричне и електронске опреме, каблове бакарне и алуминијумске и други отпадни материјал, који је настао расходовањем габаритних и вишекомпонентних постројења и опреме. Наведени отпадни материјал, Предузеће или уопште не уводи у пословне књиге или га уводи у периоду у коме је извршена његова продаја, а не у периоду када је он настао. Наведено није у складу са параграфом 27 и 28 МРС 1 Презентација финансијских извештаја, којима је за састављање финансијских извештаја прописана примена обрачунске основе рачуноводства. Није било могуће утврдити евентуалне ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа.

2.2.7.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је донело Упутство којим је уређен начин признавања отпада који настаје у обављању активности Предузећа, укључујући и начин процене количина отпадног материјала који настаје по расходовању постројења и опрема уз уважавање специфичности истих средстава, прихватљиво одступање измерених и процењених количина отпада, услове под којим се одступања сматрају прихватљивим, као и рачуноводствени обухват истих промена.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило Упутство о начину признавања отпада који настаје приликом обављања активности Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ број 12.02.80328/2-20 од 24. фебруара 2020. године.

2.2.7.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.8. Недовршена производња и готови производи

2.2.8.1. Опис неправилности

Вредност залиха недовршене производње и готових производа исказана у износу од 1.842.686 хиљада динара, није утврђена у складу са параграфима од 12-18 МРС 2 – Залихе, јер је у обрачун цене коштања учинака Предузеће укључило и трошкове који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање. На тај начин Предузеће је преценило исказану вредност залиха. Ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје није било могуће утврдити, јер рачуноводственим политикама или другим интерним актом нису уређене врсте и распоред трошкова који се укључују у обрачун цене коштања залиха учинака.

2.2.8.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је донело Инструкцију којом су уређене врсте и распоред трошкова који се укључују у обрачун цене коштања залиха учинака.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило Инструкцију о начину утврђивања врсте и распоред трошкова који се укључују у цену коштања учинака број 12.01.119504/1-2020 од 25. фебруара 2020. године.

2.2.8.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.9. Потраживања по основу продаје – купци у преплати

2.2.9.1. Опис неправилности

Потраживања од купаца по основу промета електричне енергије и обавезе за примљене авансе потцењена су за 950.528 хиљада динара, јер је Предузеће потраживања умањило за преплату купаца, што није у складу са параграфима 32 – 35 МРС 1 Презентација финансијских извештаја и члановима 16 и 32 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

2.2.9.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да преплате купаца, које нису последица уговорених услова на пријем готовине пре извршене испоруке електричне енергије, односно која су последица понашања купаца приликом плаћања (нпр. заокруживања) на датум биланса стања су пренете на рачуне обавеза из пословања. До дана одобравања финансијских извештаја, Предузеће ће извршити поновну анализу исказаних преплата на аналитичким рачунима купаца и извршити одговарајућа корективна књижења.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Налогe за књижење број 6500006251, 8000055447 и 80036191 и
- Преглед број 18.04.02-11771/63-20 од 7. фебруара 2020. године.

2.2.9.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.10. Основни капитал-Улози оснивача у својину јавног предузећа

2.2.10.1. Опис неправилности

Није било могуће потврдити износ основног капитала исказаног у финансијским извештајима Предузећа за 2018. годину, у износу од 359.939.739 хиљада динара, јер је оснивач доносио закључке о давању ствари у јавној својини у својину Предузећа, као и о одузимању објеката јавне намене који нису у функцији обављања делатности, а да по том основу нису измењени оснивачки акт и исказани износ основног капитала у финансијским извештајима Предузећа. Наведено није у складу са члановима 42 и 45 Закона о јавној својини и члановима 6 и 10 Закона о јавним предузећима, којима је, поред осталог, прописано да Република Србија може улагати у капитал јавног предузећа и право својине на стварима у јавној својини, уз одређене изузетке, да се вредност ствари и права које се уносе у капитал јавног предузећа, процењују на начин утврђен законом којим се уређује правни положај привредних друштава и да се по основу измена у капиталу и улозима врше одговарајуће промене оснивачког акта, односно статута. Није било могуће утврдити евентуалне ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2018. годину.

2.2.10.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да очекује да ће са Власником и формално усагласити висину улога у Предузеће, а по регулисању имовинско-правних питања, односно права која ће се/могу се конституисати над имовином предузећа. У одазивном извештају је наведено и да је период у којем се планира предузимање мере исправљања, по регулисању имовинско правног статуса имовине, извршене процене капитала на коју је Власник дао сагласност и измене одлука о оснивању.

У поступку ревизије одазивног извештаја Предузеће је доставило допис упућен Влади Републике Србије, која врши права оснивача, број 12.01.717471/2019 од 25. децембра 2019. године којим је извештава о реализацији Закључка Владе о одузимању

објеката јавне намене. Поменути допис представља доказ наставка активности са оснивачем на решавању имовинско – правног статуса непокретности.

2.2.10.3. Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу. Оцена је извршена имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања. Отклањање утврђене неправилности је у току.

2.2.11. Дугорочна резервисања

2.2.11.1. Дугорочна резервисања – Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

2.2.11.1.1 Опис неправилности

У финансијским извештајима за 2018. годину исказана су резервисања за отпремнине и јубиларне награде у износу од 11.188.358 хиљада динара и трошкови резервисања у износу од 5.453.127 хиљада динара, на основу актуарских претпоставки које нису засноване на релевантним проценама а ефекти актуарских процена нису исказани у оквиру свеобухватног резултата, већ преко трошкова резервисања, кроз биланс успеха. Наведено није у складу са параграфима 94, 120, 128, 75-98 МРС 19-Примања запослених и чланом 26. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2018. годину.

2.2.11.1.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да ће у току припрема за састављање финансијских извештаја за 2019. годину, а ради утврђивања нето садашње вредности обавеза по основу дефинисаних примања по основу отпремнина и јубиларних награда извршити:

- кориговање пренетог резултата и посебне ставке капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату за презентовани претходни упоредиви период,
- свака разлика, као последица поновног одмеравања нето садашње вредности обавезе због промена у актуарским претпоставкама и искуствених пројекција, у извештајној 2019. години признаће се као посебна ставка капитала у оквиру укупног осталог резултата, а разлика, која није последица промена у актуарским претпоставкама и искуствених пројекција, признаће се кроз биланс успеха.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године наведено је да је у току припрема за састављање финансијских извештаја за 2019. годину, а ради утврђивања нето садашње вредности обавеза по основу дефинисаних примања по основу отпремнина и јубиларних награда извршено:

- је кориговање пренетог резултата и посебне ставке капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату за презентовани претходни упоредиви период, у износу од 1.841.804 хиљада динара,
- свака разлика, као последица поновног одмеравања нето садашње вредности обавеза по основу отпремнина, а због промена у актуарским претпоставкама и искуствених пројекција, у извештајној 2019. години призната је као посебна ставка капитала у оквиру укупног осталог резултата, а

- разлика, која није последица промена у актуарским претпоставкама и искуствених пројекција, кроз биланс успеха.

Предузеће је као доказе о предузетим мерама исправљања уз допуну одазивног извештај доставило:

- Смернице о актуарским претпоставкама за обрачун резервисања за накнаде запосленима ЈП ЕПС у складу са МРС 19 за 2017., 2018. и 2019. годину (број 12.02-186187/1, број 12.02.186187/2 и број 12.02.186187/3 од 8. августа 2020. године);

- Преглед налога за књижење резервисања по основу накнада запослених у складу са МРС 19 са налозима за књижење.

2.2.11.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.11.2 Дугорочна резервисања – Резервисања за трошкове депонија шљаке и пепела

2.2.11.2.1 Опис неправилности

Предузеће није вршило резервисања за трошкове затварања депонија шљаке и пепела у термоелектранама Костолац, Колубара, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б и у Топлани Колубара, што није у складу са параграфом 14 МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, јер постоји законска обавеза за чије ће измирење вероватно доћи до одлива средстава из Предузећа и износ обавезе може да се поуздано процени. Тиме је Предузеће у финансијским извештајима за 2018. годину и раније године, потценило дугорочна резервисања и трошкове резервисања, чије износе, у поступку ревизије, није било могуће утврдити.

2.2.11.2.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је покренуло поступак набавке услуге са циљем утврђивања поуздане процене износа резервисања за радове на санацији, затварању и рекултивацији депонија пепела и шљаке термоелектрана Костолац, Колубара А, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б, а која обухвата:

- спречавање развејавања одложеног пепела под утицајем ветра;
- заштиту литолошких формација испод депоније од утицаја процедурних вода из депоније пепела и шљаке;
- заштиту површинских и подземних вода од утицаја процедурних атмосферских вода из депоније након престанка одлагања пепела и шљаке на овој локацији;
- сагледавање могућности пренамене простора депонија након санације, затварања и рекултивације

Позив за прикупљање понуда објављен је 18.02.2020. године. По утврђеној процени, Предузеће ће извршити резервисање у складу са регулаторним захтевом. У одазивном извештају је наведено, да је период у којем се планира предузимање мере исправљања, у току 2020. године (планирани рок завршетка услуге је 8 месеци од ступања на снагу уговора према конкурсној документацији ЈН 1000/0514/2019).

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, наведено је и да је Предузеће по позиву за прикупљања понуда (од 18. фебруара 2020. године), закључило

уговор број 09.01.15467/18-20 од 18. јуна 2020. године ради израде Студије процене коначне вредности затварања депоније пепела и шљаке термоелектрана Костолац, Колубара А, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б, на основу које ће Предузеће извршити резервисања за радове на санацији, затварању и рекултивацији депонија пепела и шљаке на наведеним термоелектранама.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Одлуку о покретању поступка јавне набавке „Студија процене коначне вредности затварања депоније пепела“ број 12.01.636433/1-2019 и

- Позив за достављање понуда број 09.01.15467/8-20 од 18. фебруара 2020. године.

Уз допуну одазивног извештаја достављен је уговор о пружању услуга за израду студије процене коначне вредности затварања депоније пепела и шљаке термоелектрана Костолац, Колубара А, Морава, Никола Тесла А и Никола Тесла Б број 09.01.15467/18-20 од 18. јуна 2020. године.

2.2.11.2.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као делимично задовољавајућу. Мера исправљања је задовољавајућа јер је закључен уговор за пружање услуга за израду студије процене коначне вредности затварања депонија шљаке и пепела. Мера исправљања није задовољавајућа јер процена трошкова затварања депонија шљаке и пепела није завршена у задатом року односно до дана предаје финансијских извештаја за 2019. годину.

2.2.12 Дугорочне обавезе

2.2.12.1 Дугорочне обавезе-Неевидентирани обавезе по кредиту Лондонског клуба поверилаца

2.2.12.1.1 Опис неправилности

Предузеће није исказало обавезе по кредиту Лондонског клуба поверилаца у укупном износу од 7.835.618 хиљада динара. Обавезе су преузете Оквирним уговором о регулисању међусобних односа по основу куповине дуга, измирења обавеза и одобравања кредита, закљученим између „Југобанке“ и ЈП „Електропривреда Србије“ дана 23.11.1993. године и Анексом I од 31.12.1993. године.

У финансијским извештајима за 2018. годину, Предузеће је потценило обавезе по основу кредита за износ од 4.357.660 хиљада динара, обавезе по основу камата за износ од 3.477.958 хиљада динара и расходе камата текућег периода за износ од 425.751 хиљаду динара, а преценило почетно стање резултата за износ од 7.409.867 хиљада динара.

2.2.12.1.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да посебност предметних обавеза јесте што су обавезе предузећа са територије АП КиМ иницијално повезане са имовином истих предузећа. Сва имовина на територији АП КиМ је у тзв. “замрзнутом статусу“ и у Бриселском је процесу. Питање из енергетике је дато у Закључцима ЕУ посредника о спровођењу Споразума о енергетици из 2013.

године, у којем се у последњем поглављу у делу Одрицање од одговорности наводи: „Косово сматра да је, у складу са Уставом и законима Косова и међународним правом, односно Резолуцијом СБУН 1244 и релевантним Уредбама УМНИК-а, имовина на територији Косова у власништву Републике Косова. Србија сматра да је, у складу са међународним правом, односно Резолуцијом СБУН 1244, имовина на територији Косова у власништву Србије, у складу са конкретним уређењем Покрајине и у пуној сагласности са уставом Србије“

Даље, у одазивном извештају је наведено да су имовина и са њом повезане обавезе, предмет бриселских преговора са Приштином, који за предмет имају енергетику на Косову и Метохији и постизања споразума који би коначно регулисао проблематику јавних предузећа из области електропривреде, укључујући и предметне обавезе. Ово тим пре, што Предузеће нема управљачку и административну контролу над предузећима са територије КиМ, а што је и истицало приликом ранијих покушаја усаглашавања предметних обавеза са повериоцем. Наиме, Предузеће је оспоравало потраживања Агенције за осигурање депозита по том основу, обзиром да су исте признате у пословним књигама самосталних правних субјеката са територије АП КиМ.

У допуни одазивног одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, наведено је и да сходно Закону о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу преузетих иностраних кредита, односно зајмова, члан 6, став 2 пословне банке и крајњи дужници из члана 3 и 4 овог Закона, односно њихови правни следбеници дужни су да у року од 3 месеца од дана ступања овог закона на снагу, са Агенцијом за осигурање депозита закључе уговор којим ће регулисати своје обавезе према Републици Србији, што никада није учињено. Наведено је и да ЈП ЕПС сматра да није правни следбеник ових обавеза сходно Закону о електропривреди („Сл. гласник РС“ бр. 45/91), члан 66. став 2. по коме су обавезе ЈП за експлоатацију рудника угља и производњу електричне енергије Електропривреда Косово Приштина, настале до дана 30.06.1991. године требало да се измире у складу са програмом консолидације Електропривреда Косово, Приштина, који је требало да донесе Влада РС, али он није никада донет.

У допуни одазивног извештаја Предузеће је поновило наводе изречене у одазивном извештају, да посебност предметних обавеза јесте да су обавезе предузећа са територије АП КиМ иницијално повезане са имовином истих предузећа, те да сва имовина на територији АП КиМ је у тзв. „замрзнутом статусу“ и у Бриселском је процесу. Питање из енергетике је дато у Закључцима ЕУ посредника о спровођењу Споразума о енергетици из 2013 године, у којем се у последњем поглављу у делу Одрицања од одговорности наводи: „Косово сматра да је, у складу са Уставом и законима Косова и међународним правом, односно Резолуцијом СБУН 1244 у релевантним Уредбама УМНИК-а, имовина на територији Косова у власништву Републике Косова. Србија сматра да је, у складу са међународним правом, односно Резолуцијом СБУН 1244, имовина на територији Косова у власништву Србије, у складу са конкретним уређењем Покрајине и у пуној сагласности са уставом Србије“.

Такође се понављају наводи из одазивног извештаја да имовина и са њом повезане обавезе, су предмет бриселских преговора са Приштином, који за предмет имају енергетику на Косову и Метохији и постизање споразума који би коначно регулисао проблематику јавних предузећа из области електропривреде, укључујући и предметне обавезе. Ово тим пре, што Предузеће нема управљачку и административну контролу над предузећима са територије КиМ, а што је и истицало приликом ранијих покушаја усаглашавања предметних обавеза са повериоцем. Наиме, Предузеће је

оспоравало потраживања Агенције за осигурање депозита по том основу, обзиром да су исте признате у пословним књигама самосталних правних субјеката са територије АП КиМ.

На крају Предузеће наводи да је у финансијским извештајима за 2019. годину ова околност обелодањена као потенцијална обавеза.

Предузеће је уз одазивни извештај доставило обавештење да су Закључци ЕУ посредника о спровођењу Споразума о енергетици из 2013. године, објављени на адреси <http://www.kim.gov.rs/p20.php>

Уз допуну одазивног извештаја Предузеће је доставило и:

- Закон о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу преузетих иностраних кредита, односно зајмова, који је ступио на снагу 1. јуна 2005. године,

- Биланс стања, Биланс успеха и Напомене уз финансијске извештаје Електропривреда Србије јавно предузеће за производњу термоелектричне енергије Термоелектране Косово са потпуном одговорношћу Обилић за 2018. и 2019. годину и

- Напомене уз финансијске извештаје Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд за 2019. годину, у којима је у тачки 47 под називом Преузете и потенцијалне обавезе обелодањена потенцијална обавеза према Агенцији за осигурање депозита која се односи на обавезе према повериоцима Лондонског клуба и то за основни дуг у износу од 42.148.080,27 УСД и камату у износу од 36.484.432,51 УСД, што у динарској противвредности на дан биланса стања износи 8.250.014 хиљада динара.

У поступку ревизије одазивног извештаја, Предузеће је доставило допис Канцеларије за Косово и Метохију 261 Број: 023-01-00004/2017-07 од 20. августа 2020. године упућен ЈП „Електропривреда Србије“ Београд. Предмет упућеног дописа је „Нерешено питање кредита Лондонског клуба поверилаца и других иностраних кредита, узетих за предузећа са АП Косово и Метохија“. Поменути акт Канцеларија за Косово и Метохију је дала мишљење да би надлежне институције требало да одложе обавезу ЈП ЕПС и његових зависних друштава, која се односи на књижење кредита према иностраним повериоцима, узетих за предузећа са територије АП Косово и Метохија, док се у оквиру Дијалога који се води под окриљем ЕУ на свеобухватан начин не договори решавање питања која се односе на имовину и међусобна потраживања две стране. У допису је даље наведено да би требало имати у виду и да би преузимање обавеза од стране ЈП ЕПС или било које институције Републике Србије, пре постизања коначног договора који се односи на имовину и међусобна потраживања две стране, могло да прејудуцира решавање статисних питања везаних за АП Косово и Метохија, што може нанети озбиљну штету интересима Републике Србије, али и представљати одговорност оних који би ту штету нанели.

2.2.12.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.12.2 Дугорочне обавезе – Више исказане обавезе по кредиту из Зајма 23386 Међународне банке за обнову и развој

2.2.12.2.1 Опис неправилности

Обавезе по кредиту из Зајма 23386 Међународне банке за обнову и развој, Предузеће је исказало у износу од 480.460 хиљада динара, што је за 255.424 хиљаде динара више од исказаних потраживања Агенције за осигурање депозита од Предузећа по наведеном кредиту. Уговори о зајму су закључени пре 1990. године, а зајам је коришћен за финансирање инвестиционих пројеката развоја високонапонске мреже („Power transmission III“) на територији АП Косова и Метохије, за које је гаранције дала „Инвестбанка“ а.д. Београд (сада у стечају). Овлашћена банка преко које је регистрован кредит била је „Косовска банка“.

Обзиром да је Међународна банка за обнову и развој извршила отпис дуга према Републици Србији по основу зајмова од IBRD обухваћених Консолидационим зајмом Ц, за износ доспеле главнице после 15.09.2009, па до краја отплатног периода (15.09.2031. године), Агенција је на исти начин, у својим пословним књигама спровела предметни отпис. За наведени износ од 480.460 хиљада динара, који је исказан у финансијским извештајима, Предузеће није поседовало документ којим би се потврдило стања дуга, а у Изводу отворених ставки Агенције за осигурање депозита, потраживање по кредиту IBRD 23386 није исказано.

У финансијским извештајима за 2018. годину, Предузеће је преценило обавезе по основу кредита за износ од 176.344 хиљаде динара, обавезе по основу камата за износ од 79.080 хиљада динара и расходе камата текућег периода за износ од 5.135 хиљада динара, а потценило почетно стање резултата за износ од 250.289 хиљада динара.

2.2.12.2.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће навело да је извршило корективна књижења у пословним књигама.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Одлуку Надзорног одбора о усвајању Извештаја о изменама и допунама Извештаја о попису имовине и обавеза Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд са стањем на дан 31.12.2019. године,
- Налог за књижење број 8000366165 од 31. децембра 2019. године,
- Извод отворених ставки са Агенцијом за осигурање депозита на дан 30.11.2019. године, и
- Финансијску картицу рачуна зајма ИБРД-2328-6 на дан 31.12.2019. године

2.2.12.2.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.12.3 Дугорочне обавезе – Исказане обавезе по кредиту увозника „Technoexport“ из Прага

2.2.12.3.1 Опис неправилности

Није било могуће потврдити исказане обавезе по кредиту од увозника опреме – инокредитора „Technoexport“ из Прага у износу од 83.422 хиљаде динара. Предузеће није презентовало документацију којом би се потврдило постојање обавезе, нити доставило доказ да су наведене обавезе усаглашене са Инокредитором, а не постоје ни потраживања повериоца „Инвестбанке“ а.д. у стечају Београд, која је била гарант предметног кредита. Инокредитор – испоручилац опреме, није поднео захтев за наплату потраживања из стечајне масе „Инвестбанке“, те је у вези с тим, „Инвестбанка“ у целости искњижила условна потраживања (главни дуг са припадајућом каматом) према РБ „Колубара“.

2.2.12.3.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је упутило захтев „Technoexport“ из Прага дана 11.02.2020. године ради усаглашавања стања предметне обавезе. Међутим, пошиљка се вратила као неиспоручена. Предузеће наводи и да ће предузети активности на укидању предметне обавезе.

Уз допуну одазивног извештаја од 4. августа 2020. године, Предузеће је навело да је упутило захтев Београдској банци а.д. Београд у стечају дана 28.02.2020. године ради изјашњења у вези издате банкарске гаранције по уговору 5457675, по којем је примљен одговор да је обавеза предмет спора, односно да је „Technoexport“ из Прага је извршио пријаву потраживања у поступку стечаја, које је стечајни дужник оспорио, те је „Technoexport“ покренуо поступак пред судом по којем је донета делимична пресуда Привредног суда у Београду број 19.П 2121/2017 дана 20.03.2018. године у корист стечајног повериоца „Technoexport“ из Прага, односно утврђена обавеза стечајног дужника од УСД 806.877,03. Наведено је и да је незадовољан стечајни дужник уложио жалбу на Пресуду, а да је поступак по жалби који се води пред Апелационим судом још увек у току, а да ће Београдска банка а.д. обавестити Предузеће о постојању и висини предметне обавезе. Предузеће у допуни одазивног извештаја напомиње и да у вези са наведеним, да се на 31.12.2019. године нису стекли услови за престанак признавања обавезе према правном лицу „Technoexport“ из Прага.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Захтев за усаглашавањем број 04.02.90219/1-20 од 11. фебруара 2020. године са потврдом о повраћају пошиљке и
- Захтев за изјашњење у вези издате банкарске гаранције 04.02.127016/1-20 од 28. фебруара 2020. године.

Уз допуну одазивног извештаја достављен је Одговор Београдске банке а.д., Београд у стечају број 98 од 5. марта 2020. године.

2.2.12.3.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.13 Ванбилансно евидентирање

2.2.13.1 Гаранције по дугорочним кредитима (ванбилансно евидентирање)

2.2.13.1.1 Опис неправилности

У финансијским извештајима за 2018. годину, на позицијама ванбилансне активе и пасиве, Предузеће је за неповучена средства из уговорених кредита за које се Република Србија појављује као гарант, исказало износ од 78.921.130 хиљада динара, што је за 21.199.921 хиљаду динара мање од стварно неискоришћених средстава.

2.2.13.1.2. Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је усагласило ванбилансне евиденције за неповучена средства из уговорених кредита за које се Република Србија појављује као гарант, са стварним стањем. Наиме, налогом за књижење број 6000006219 и 6000006220 извршено је додатно признавање ванбилансне имовине и обавеза, које ће презентовати као корекцију почетног стања у финансијским извештајима за годину која се завршава 31.12.2019. године.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Одлуку Надзорног одбора о усвајању Извештаја о изменама и допунама Извештаја о попису имовине и обавеза Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд стањем на дан 31.12.2019. године,

- Допунски извештај Пописне комисије за попис потраживања и обавеза, датих и примљених аванса, финансијских пласмана, временских разграничења (активних и пасивних), пореза на додату вредност и ванбилансне евиденције у Управи ЈП Електропривреда Србије са стањем на дан 31. децембар 2019. године

-Налог за књижење број: 6000006219 и 6000006220.

2.2.13.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.2.13.2 Дате менице по дугорочним кредитима (ванбилансно евидентирање)

2.2.13.2.1 Опис неправилности

У финансијским извештајима за 2018. годину, на позицијама ванбилансне активе и пасиве за дате менице по дугорочним кредитима, Предузеће је исказало износ од 90.089.837 хиљада динара, који је за 2.979.845 хиљада динара мањи од стварних обавеза по кредитима за чије обезбеђење су издате менице. Због неурачунавања пројектованих камата у износ који се обезбеђује меницом, мање је исказана вредност меница за 3.233.520 хиљада динара, а због неумањења вредности враћених меница по кредиту Лондонског клуба поверилаца, више је исказана вредност меница за 253.675 хиљада динара.

2.2.13.2.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да је извршило усаглашавање ванбилансних евиденција за издате менице по дугорочним кредитима са стварним стањем.

Предузеће је као доказ о предузетим мерама исправљања уз одазивни извештај доставило:

- Одлуку Надзорног одбора о усвајању Извештаја о изменама и допунама Извештаја о попису имовине и обавеза Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд стањем на дан 31.12.2019. године и
- Налог за књижење број 6000009609.

2.2.13.2.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.3 Биланс успеха

2.3.1 Финансијски расходи – Негативне курсне разлике (према трећим лицима)

2.3.1.1 Опис неправилности

У финансијским извештајима за 2018, 2017, 2016. годину и раније године, Предузеће је вршило прерачунавање девизних аванса у нове износе и по том основу исказивало негативне и позитивне курсне разлике, које су утицале и на утврђивање финансијског резултата и на приказивање финансијског положаја у билансима стања, што није у складу са параграфима 16, 21, 22 и 23 (б) МРС 21 – Ефекти промена девизних курсева.

Наведеним параграфима МРС 21, прописано је да монетарне ставке јесу право на примање (или обавеза издавања) фиксног или одредивог броја новчаних јединица. Основна карактеристика немонетарне ставке јесте одсуство права примања (или обавезе издавања) фиксног или одредивог броја новчаних јединица. Трансакција у страниј валути код почетног признавања евидентира се у функционалној валути, тако што се на износ у страниј валути, примењује промптни девизни курс функционалне валуте и стране валуте на датум трансакције. Датум трансакције је датум на који се трансакција по први пут квалификује за признавање, у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања. Даља корекција вредности тако квалификоване немонетарне ставке се не врши.

Предузеће је у 2018. години, преценило финансијске приходе за 2.560.500 хиљада динара, финансијске расходе за 1.917.946 хиљада динара, авансе за некретнине, постројења и опрему за 631.229 хиљада динара, плаћене авансе за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству за 103 хиљаде динара и примљене авансе, депозите и кауције за 11.222 хиљаде динара.

У финансијским извештајима за 2017. и 2016. годину, Предузеће је преценило финансијске приходе у укупном износу за 3.177.666 хиљада динара, финансијске расходе у укупном износу за 5.289.140 хиљада динара, плаћене авансе за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству у укупном износу за 2.170 хиљада динара,

примљене авансе, депозите и кауције у укупном износу за 137.329 хиљада динара и потценило авансе за некретнине, постројења и опрему у укупном износу за 2.250.973 хиљаде динара.

Укупан ефекат грешака из периода пре 2016 године, по основу погрешно обрачунатих ефеката курсних разлика насталих курсирањем девизних аванса, на финансијске извештаје за 2018. годину, није било могуће утврдити.

2.3.1.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да се по објављивању превода МРС и МСФИ, објављених у „Службеном гласнику РС“ број 92/2019, који укључују и превод IFRIC тумачења 22, Предузеће определило да, на сву имовину, расходе и приходе у делокругу IFRIC тумачења 22 чије је почетно признавање извршено на дан или после почетка извештајног периода који се односи на 2020. годину, примени тумачење проспективно.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године Предузеће је навело да по објављивању превода МРС и МСФИ, објављених у „Службеном гласнику РС“ број 92/2019, који укључују и превод ИФРИК тумачења 22, Предузеће се определило да, на сву имовину, расходе и приходе у делокругу ИФРИК тумачења 22 чије је почетно признавање извршено на дан или после почетка извештајног периода који се односи на 2019. годину, примени тумачење проспективно.

Уз допуну одазивног извештаја Предузеће је доставило Мишљење Министарства финансија у вези примене Тумачења IFRIC 22 број 011-00-188/2020-16 од 14.05.2020. године.

У поступку ревизије одазивног извештаја Предузеће је доставило, као доказ о спроведеним мерама за отклањање неправилности, књиговодствене картице за рачуне дати аванси за некретнине, постројења и опрему у страном валути (028), плаћени аванси за залихе и услуге у страном валути (15) и примљени аванси, депозити и кауције у страном валути (430), са стањем на дан 31. децембар 2019. године на десетоцифреном нивоу. Предузеће је доставило и десет налога за књижење којима су обухваћене поједине трансакције на рачунима датих аванса у страном валути.

2.3.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.4 Напомене уз финансијске извештаје

2.4.1 Напомене уз финансијске извештаје - обелодањивања

2.4.1.1 Опис неправилности

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2018. годину, извршило обелодањивања датума када је вршена ревалоризација и да ли је у њој учествовао независни проценитељ, како је то за некретнине, постројења и опрему која се вреднује по фер вредности предвиђено параграфом 77 МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, информације о фер вредности инвестиционих некретнинама које се вреднују по набавној вредности, како је предвиђено параграфом 79 МРС 40 - Инвестиционе некретнине и неусаглашена потраживања и обавезе у укупном износу, како је предвиђено чланом 18 Закона о рачуноводству.

2.4.1.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају ЈП „Електропривреда Србије“, Београд од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да ће у финансијском извештајима за годину која се завршава на дан 31.12.2019. године обелоданити:

- 1) датум под којим је вршена ревалоризација некретнина, постројења и опреме и да ли је у њој учествовао независни проценитељ
- 2) информације о фер вредности инвестиционих некретнина које се вреднују по набавној вредности, као и
- 3) неусаглашена потраживања и обавезе у укупном износу.

Уз допуну одазивног извештаја од 4. августа 2020. године Предузеће је доставило Финансијске извештаје Предузећа за годину која се завршава 31.12.2019. године.

2.4.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

2.5 Потенцијалне обавезе

2.5.1 Потенцијалне обавезе по основу споразума са локалним самоуправама

2.5.1.1 Опис неправилности

Предузеће није у финансијским извештајима за 2018. годину обелоданило потенцијалне обавезе према локалним самоуправама, које се односе на финансирање инфраструктурних пројеката или текућих трошкова, а за којима настаје потреба као последица обављања делатности Предузећа. Наведене обавезе нису у потпуности под контролом Предузећа, јер зависе и од испуњења обавеза преузетих од стране локалних самоуправа, потписница споразума. У неким споразумима није наведена вредност потребних финансијских средстава за испуњење обавеза Предузећа или наведена вредност није довољно поуздана, јер потиче из ранијих година. Предузеће није вршило процену вероватноће и износа средстава потребних за њихово измирење, која није мала, с обзиром да се врше плаћања и евидентирају обавезе по испостављеним фактурама и ситуацијама. Наведено није у складу са чланом 37 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Предузећа (пречишћен текст) и параграфима 30 и 86 МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје за 2018. годину.

2.5.1.2 Исказане мере исправљања

У одазивном извештају од 2. марта 2020. године, Предузеће је навело да ће у финансијским извештајима за 2019. годину обелоданити потенцијалне обавезе према локалним самоуправама, које се односе на финансирање инфраструктурних пројеката или текућих трошкова, а за којима настаје потреба као последица обављања делатности Предузећа.

У допуни одазивног извештаја од 4. августа 2020. године Предузеће је навело да је формирало стручни тим са задатком процене вероватноће настанка обавеза и износа средстава потребних за њихово измирење, које се односе на финансирање инфраструктурних пројеката или текућих трошкова локалних самоуправа, као последица обављања делатности Предузећа, и које произилазе из регулаторних захтева

или обавезујућих уговора према локалним самоуправама, сачинило преглед и извршило обелодањивање у финансијским извештајима.

Предузеће је уз одазивни извештај доставило преглед закључених уговора са локалном самоуправом за 2020. годину.

Уз допуну одазивног извештаја достављено је:

- Решење о образовању стручног тима број 12.01.165783/1-20 од 18. марта 2020. године и
- Преглед потенцијалних обавеза са информацијом број 12.01.165783/3-20 од 29. јула 2020. године.

2.5.1.3 Оцена мера исправљања

Описану меру исправљања оцењујемо као задовољавајућу.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо одазивни извештај, који је поднео субјект ревизије Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд. Оценили смо да је одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације. Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су мере исправљања, описане у одазивном извештају који је поднео субјект ревизије Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37. Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених неправилности према роковима из одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених неправилности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
5. новембар 2020. године